

Í DAG

OR SOSIALLOGGAVUNI

Væksturinn í Fólkapensjónini

FÓLKAPENSJÓNIN er ekki einans komin í lag undir javnaðarlandstýritum, men eisini munandi hækkað hesi 4 árin undir sama stýri. Vit skulu her vísa á, hvat hon var at byrjað við, og hvat hon verður, tá hon 1. apríl 1963 kemur í hæddina; íð skal viðmerkjað at hesi seinri tolini er sambaert pristalið, sum tað var tá lögin kom í gildi 30. mars 1961.

MINSTAPENSJÓN:

	1. oktober 1959	1. apríl 1963
Grundpeningur f. hjún	kr. 3084	kr. 6144
Hjúnarbandsviðbót	kr. 144	kr. 672
Samlad fólkapensjón:	kr. 3228	kr. 6716
Grundpeningur fyri einstök	kr. 2052	kr. 4068
Um mánaðin verður hetta:		
	1959:	1963
Hjún	kr. 268,00	kr. 568,00
Einstök	kr. 171,00	kr. 339,00

AFTRAT hesum kunnu fáast viðbótur, har trond er til tess og um søkt verður um tað. Seinast er fólkapensjónin hækkað 1. oktober í ár.

STORSTA SOSIALA FRAMSTIG Í FØROYA SÖGU!

»HUGNALIG JÓL« eitur hitt størsta jólablaðið í ár. Útgivið av mentunarfelagnum »VIT-ÍN« í Klakksvík. 56 blaðsíður og prisurin einans 5 kr.

Jólablaðini eru sum vanligt kærkomin og væl umtókt.

Nú hava vit longu fingið fliri av teimum, og tað er skiligt, at teir íð standa aftanfyrri hesar útgávur, hava gjørt sær stóran ómak.

Teir hava leitað fram teir bestu pennarnar, og tá tað ræður um at friðka blaðsíðurnar við fægum myndum, so hava teir eisini verið sera beinraknir.

»HUGNALIG JÓL« — blaðið, sum givið verður út í Klakksvík — skulu vit her geva eina eitt síður nærri norðu av.

Teir, ið skrivað og yrkt hava, eru fleiri av teimum somu, ið áður hava átt rúmd í hesum blaði, men nú eru eisini komnir nýggir aftrat — og setir hetta sjálvandi sín dám á blaðið.

Vit skulu her endurtaka navn teirra, ið skrivað og tekið hava: Óli Dahl, F. Busch, Peter Waagstein, Christoffer Jensen, Jákup í Jógvanstovu, Finnogi Isaksen, Tummás Lenvig, Meinhard Johansen, Jóhan Nielsen, Andrias Isaksen, Louis Zachariassen, Poullina Joensen, J. Dahl og tjóðing eftir Per Lagerkvist. Tekningar eru eftir Ragnhild Sørensen, Poullina Joensen, Óla Petersen, Fríðhof Joensen.

Innihaldið er sera fjølbroytt og hugnaligt, athugaligt jólafestur. Myndirnar eru væl úr hondum greiddar, og her er at viðmerkja, at nýggjar kreftur eru komnar upp í og hartil ungar.

Prentingin er gjord á Klakksvík ar prentsmiðju.

Kápumyndin er vøkur mynd av Klakksvík, kavaklodd, hon er tikin av Thule foto í Klakksvík og gjord til prentmynd av Grafia í Tórshavn, yvirskriftur og annað skreyt er tekið av Poullina Joensen.

Hetta er fjórði árgangur av hesum jólablaði, ið áðurnevnda felag

hefur átiðið sær at geva út. Væl hevur hepnast higartil, og vit hava fingið ríkað okkara bókmentaheim á slíkan hátt, at hvør okkara eigur at leggja sín »skerv« til, stuðla og gera sít besta til at hildið verður áfram — og hetta gerst við at keypa, lesa og kanna evnsinnihaldið við væl og vírdiliga, annaðhvørt tað eru yrkingar, søgur ella tekningar.

Vit skylda teimum tókk, ið greitt úr hondum hava gott verk, ja, valaverk.

VIÐMERKINGAR

UM LANDSTÝRISSETANINA

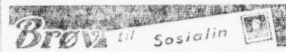
TAÐ er eingin ivi um, at menn eru ójavnir á máli, tá landstýrið skal setast. Flockarnir hava greitt frá teirra stóðu; ein teirra er ramur sambandsflokkur, ein annar — ella reitari sagt fleiri nú — vilja hava samband úteftir, men onkur av flokkunum heldur tað vera beinast at slita leyst frá Danmark — gena okkum leysar úr ríkisfelagskapinum.

FRA okkara sjónarmiðum er tað greitt, at vit heldur velja at vera saman við Danmark enn at troyta eitt neyðarlív heima í Føroyum, har vit við innibyrjing gera okkum smærri, enn vit veruliga eru.

Í dag ber navnliga ikki til at byggja á einstaklingalyndið. Vit megu byggja í bestu samvinnu okkara millum, og vit megu byggja í bestu samvinnu landanna millum. Hetta skilja vit best, tá vit kaga út yvir sjóndeldarringin og náttúruga koma til ta ásanann, at tá ið bravfingidarnir Týskland og Frakland ikki víta sær onnur ráð enn at leita saman, verður ikki lætt hjá okkum at standa uttanfyri, so smáir vit eru. Væl kann vera, at vit ikki vera so ógviliga stór innan fyrri eina samgongu av megnarlöndunum í Europa; men tað, ið telir her, er væl hvussu okkara samvinna, okkara handil, er samskipaður við hesi lönd ella hin vegin mótvægis teimum löndum, ið ikki eru uppi í hesum mikla handilsbóki.

Ivaleyrt er hetta eitt mál, ið hev

ur gjørt, at vit ikki beinanvegin fingi eitt landstýri, ið kundi fara undir læst stóru uppgávur, ið liggja fyrri; men sum hvør av flokkunum hevur gjørt sær greitt, at vit noyðast at taka stóðu til.

HVAT ER BESTA LEIÐIN?

Sjálvandi vildu vit javnaðarmenn havt lagi tað soleiðis til rættis, at tað vóru okkara menn, ið skipaðu eitt landstýri; einsamallir; men soleiðis er nú ikki, vit hava ikki vundið nóg miklið til at hetta kann lata seg gera. Vit vera so noyðdir til at leita samvinnu aðrar vegir, og ivaleyrt eru allir javnaðarmenn samdir um, at leita soleiðis at hitt besta úrslitið fæst burtur úr.

Vit hava áður verið í samvinnu við sambandsflokkinn og sjálfstýris flokkinn. Ikki kann annað sigast, enn hetta samarbeiðið royndist væl. Vit fingi endurnýggjað skipafloktan, vit fingi sosialloggavuna í rættlag, vit fingi gongd á nær sagt alla samfelagsliga uppbygging, ið torvur er á.

Vist hava vit ikki vundið alt, tí um vit fóru ta leiðina og sagt, at nú vóru vit komnir á mál, so var hetta burtur spilt og ikki sonn tala. Javnaðarhugsjónin ber so langt og er so stórfingin, at hon fyrri hvørt framtig, ið gjørt verður, setur sær nýggi mál, ið eru stórr og liggja longur fremri á leiðini, enn tey, ið vunnin eru framanundan.

Ti vil eg við hesum fáu orðum minna partamenn minar á, at tað, ið liggur okkum veljarum fremst í huga, er at leita saman við teimum, sum ikki vilja víkja frá íð, vundið er, men heldur halda áfram og vinna meira. Norðingur.

TAÐ ER VERULEIKI

AT áður enn seinasta val fóru samráðingar fram við danir um figglarligan stuðul til viðari útbygging av samfelagnum, og at hesar samráðingar endaðu við tí úrsliti, at leggjast skuldu í grunn 60 milj. kr. — ein grunn, ið verður at fáa rentur og avdrag aftur á tann hátt, at hesin peningur kann lenast út av nýggjum og soleiðs koma samfelagnum ikki bert einaferð men fleiri ferðir til góðar.

AT 190 miljóna plánum, ið lagdur varð, tá javnaðarlandstýrið var skipað, ikki einans hevur hildið; men at útbyggingin er farin fram í stórr mun enn roknað var við, tá henda mikla ætlan varð gjord.

AT ongatið sum undir tí landstýri ið var eitt úrslit av sigri javnaðarflokksins við valið í 1958, hevur verið so nógv avrikað og gjørt fólki okkara til frama.

2802

SNAR-vaskað
centrifugerað og turkað

SNAR-vask
Bogota 14

Úrslitið av endurnýggjan skipafloftans undir javnaðarleiðslu

Heiti er á okkum at endurtaka hesa grein, og gera vit tað í blaðnum í dag:

Tá ið seinasta landstýri varð sett, vóru eingir pengar at ráða yvir til studningsveitanir til skip. Realkreditstovnurin var þingjorder. Hetta var úrslitið av tí stýrinum, ið skíð hevði framanundan. Umráðandi var tí at útvega pening til stuðning til íleggingar í Realkreditstovnin. Alt hetta er eydnast, og vit skulu her vísa á úrslitið av hesi endurnýggjan, ið javnaðarlandstýrið setti sær fyrri, og hvørji úrslitini eru.

Tá tað ikki er av leið at hugsa, at t. d. fólkalokksmenn vilja ganga okkum ímóti, tá vit upp í niðanfyrri standandi uppperð taka portugalslolararnar við, so skal her verða sagt beinan vegin, at hetta skilaleysa keyp, har bátarnir upprunaliga kostaðu 2,8 milj. kr., men seinri skuldu gjaldast við 6,3 milj. kr., er goldið av hesum landsstýrinum — har undir eisini rakstrarhallið, ið verið hevur.

Annars er ókanin av skipafloftanum tann, at sýslurnar hvør sær hava fingið:

NORÐOYAR:	
Jógvan S	268 tons
Klakkur	318 —
Jákup B	315 —
Pison	272 —
Stella Maria	272 —
Stella Kristina	272 —
Norðingur	276 —

I alt til Norðoyar ... 1993 —

EYSTUROY (FD):	
H. O. Højgaard	180 tons
Olavur Halgi	792 —
Columbus	265 —
Havornin	265 —

I alt til Eysturoyar ... 1502 tons

VESTMANNA (VN):	
Gullfinnur	272 tons
Eirikur Jall	303 —
Tjalnafossur	200 —

I alt til Norðstremoyar ... 775 —

TORSHAVN (TN):	
Grimur Kamban	290 tons
Brandur Sigmundarson	1036 —
Gamlí Andráss	272 —
Bakur	315 —
Hoyvíkingur	183 —
Magnus Heinason	1038 —
Víkingur	273 —
Nóðsoyar Páll	311 —

I alt til Tórshavnar ... 3718 —

VÁGAR (VA):	
Reynsatindur	265 tons
Venus	269 —

I alt til Vágar ... 561 —

SANDØY (SA):	
Olavur Hvíti	312 —
Havskök	254 —
Tungufossur	268 —

I alt til Sandoy ... 834 —

SUÐUROY (TG):	
Leivur Ossursson	792 tons
Jógvan á Gørdunum	222 —
Óla Horn	198 —
Vágbingur	792 —
Akraborg	265 —
Gudmundur	265 —
Magnus á Gørdunum	198 —
Petur á Gørdunum	225 —
Porkeningur	212 —
Anna T	265 —
Tummas við Kráir	266 —

I alt til Suðuroyar ... 3700 tons

Lestrastuðul fyrr og nú

TAÐ er altið dyrt at lesa, tá ein skal leita burtur frá heimbygdini, og tí hevur tað altið verið mál av avgerandi týðningi fyrri javnaðarmenn at bota um hesi viðurskifti, soleiðis at øll skulu hava javnbjóðis rætt til herdan lesnað annaðhvørt hesin fer fram í Føroyum ella í Danmark.

»UNGDOMMENS UDDAN- NELSESFOND« er danskur stovnur; men er tað eydnast at fáa hann at galda eisini fyrri føroyskan ungdom, ið lesur bæði fyrri tey, ið lesa í Danmark og tey, ið lesa í Føroyum.

Hetta er tiltak, ið mong av okkara ungfolki hava gjaldið gott av. Vit skulu her nevna dømi um,

1950/51	88.490 kr.
1957/58	156.407 kr.
1961/62	269.800 kr.

Hetta er framtig av allra størsta týðningi, sjálvt um vit langt frá kunnu siga at vit eru komnir á mál.

Keypa væl haggreiddan
feskan fisk
Tað er neyðugt, at fiskurin
er væl bløðgaður

Pf. BACALAO